

GENERALADVOKATEN

Postboks 651 Sentrum, 0106 OSLO
Telefon 22 70 87 50 - Mil 510 5681 - Telefax 22 41 94 54
E-mail: postmottak.generaladvokaten@hpm.no
<http://www.generaladvokaten.no>

18 FEB 2013

Vår referanse
0016/2013/GA/AWD/12

Dato
14. februar 2013

Deres referanse
13/14 - GEI

Det Kongelige Justis- og
Beredskapsdepartement
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

NYE KRAV TIL ÅRSRAPPORT OG ÅRSREGNSKAP

Det vises til departementets brev av 9. januar 2013 med vedlegg med forslag til nye krav for årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter.

Høringsnotatet refererer til årsrapporter, noe som Generaladvokaten oppfatter som en rapport som rettes til eget departement og i hovedsak relaterer seg til tildelingsbrevet og de krav som er stilt der til bl. a. økonomiforvaltning og resultatoppnåelse, jf. pkt. 2.4. Samtidig kan det se ut som at det er meningen at rapporten skal kunne leses med utbytte av utenforstående. I pkt. 2.3 er det således angitt at man i introduksjonen skal ha med visse opplysninger som åpenbart må være vel kjent for departementet. Jeg har ingen innvendinger til dette.

Det er i høringsbrevet stilt 20 hørings spørsmål som jeg refererer summarisk til.

1) *Ønskelighet av å etablere overordnede krav til innhold mv.*

Dette må i første rekke brukeren, dvs. departementet, vurdere. Som "leverandør" vil jeg likevel peke på at hvis de overordnede krav blir for detaljerte, kan man lett komme i en situasjon der de ikke passer på den enkelte virksomhet og man blir sittende med punkter uten innhold. Jeg kommer tilbake til dette i forhold til regnskapet nedenfor.

2) *Krav om publisering?*

Generaladvokaten har bare erfaring om etterspørsel etter disiplinærstatistikken, ikke om tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap.

3) *Informasjon unntatt offentlighet i eget vedlegg?*

Dette har aldri vært noen aktuell problemstilling for oss, men løsningen virker fornuftig.

4) *Frist for oversendelse av årsrapport med årsregnskap*

Både 1. og 15. mars er høyst overkommelige frister for Generaladvokatens vedkommende, som en liten etat.

5) *Behov for hjelp og veiledning*

Med til sammen 8 ½ årsværk har Generaladvokaten ikke anledning til å bygge opp

regnskapsmessig kompetanse av noe særlig omfang, enn si på regnskapspresentasjon. Etter innføringen av Aggresso for over ti år siden har vi vært sterkt avhengige av bistand fra SSØ, nå DFØ. Jeg tviler i det hele tatt sterkt på om nytten av mer sofistikerte ordninger på dette området rettferdiggjør omkostningene, slik det ser ut fra Generaladvokatens ståsted.

6) *Maksimumsgrense for antall sider*

Generaladvokatens sist avlagte virksomhetsrapport var på 10 sider. Jeg antar at problemet først blir aktuelt for etater som er vesentlig større enn vår.

7) *Strategisk styringsgrunnlag for departementet*

Spørsmålet angår ikke Generaladvokaten.

8) *Unntak fra kravet til inndeling av årsrapporten*

Forslaget innebærer en utforming etter en inndeling med seks innholdselementer.

Generaladvokatens virksomhetsrapport er langt på vei i samsvar med denne inndelingen, med noen unntak. For det første er det lederen som skriver årsrapporten. Noen separat del I "leders beretning" gir derfor liten mening for vårt vedkommende, men det er selvfølgelig ikke noe i veien for å skrive en innledning som også munner ut i en sammenfattende konklusjon. For det andre blir en del IV "styring og kontroll i virksomheten" et beskjedent punkt i en virksomhet med 8 ½ stillingshjemler, men det skal selvfølgelig behandles. For øvrig vil det ikke være noe problem å tilpasse rapporten til departementets ønsker mht. kapitelinndeling etc.

9) *Plassering av virksomhetsleders signatur*

Dette punktet antar jeg bare er av interesse for større virksomheter som har en mer omfangsrik årsrapport.

10) *Bør virksomheten kunne ta opp forhold som ikke er nevnt i tildelingsbrevet?*

Generaladvokaten kan ikke se at dette krever noen spesiell tillatelse. Det er i hvert fall blitt gjort herfra i alle år, basert på en selvforståelse om at man har et ansvar for å bidra til et totalresultat i et samspill med andre aktører uten at dette nødvendigvis er nedfelt i instruks eller tildelingsbrev. Et eksempel er bidrag til å holde total behandlingstid fra straffbart forhold til dom nede, også ut over det som følger av egen saksbehandlingstid som man har direkte kontroll over selv. Et annet er disiplinærsaksbehandlingens totale kvalitet i Forsvaret. Omtale av slike forhold er blitt tatt vel imot, etter hva jeg har forstått.

11) *Ta rapporteringspunkter uten strategisk betydning inn i vedlegg?*

Dette punktet antar jeg bare er av interesse for større virksomheter som har en mer omfangsrik årsrapport.

12) *Rimelig balanse mellom detaljering og begrensning i omfang.*

Dette punktet antar jeg bare er av interesse for større virksomheter som har en mer omfangsrik årsrapport.

13) *Styring og kontroll*

Med til sammen 8 ½ årsverk må virksomhetsleder forventes å ha løpende oversikt over produksjonen, herunder bemannings, kapasitets- og kompetansesituasjonen i virksomheten ved hjelp av enkle styringssystemer. De punkter som er omtalt er det ikke noe problem å rapportere på, noe som også blir gjort, men på flere steder nokså summarisk.

14) *Vurderingene av framtidsutsikter – forhold til departementets plan*

Sett fra Generaladvokatens ståsted, vil det ofte være elementer i fremtidsutsiktene som ikke er

reflektert i departementets plan men som bør bringes frem, dette fordi departementets plan ikke alltid kan forutse hvilke problemer som dukker opp under veis. Til det fulle bildet hører også at vår virksomhet har en grenseflate mot Forsvaret, som ligger under et annet departement og som Justisdepartementet dermed ikke alltid vil ha forutsetninger for å ta høyde for i sin planlegging.

Det må likevel være slik at det er en sammenheng mellom virksomhetens og departementets plan, men slik at virksomhetens plan har mer fokus på praktiske detaljer. Det vil også kunne være slik at visse forhold tas for gitt og derfor ikke er omtalt i noen plan, men at endringer i slike forhold får betydning for fremtidsutsiktene uten at det er noen tydelig forbindelse til noe plandokument. En hendelse som 2. juli 2011 kan forandre forutsetningene dramatisk og reflekteres i årsrapporten dersom det er relevant. Det samme kan gjelde hendelser og utviklinger av mindre dramatisk art der konsekvensene bare er synlige for dem som ser disse "på nært hold". Virksomheten bør med andre ord stå nokså fritt til å vurdere fremtidsutsiktene.

15) Forhold til nasjonale langtidsplaner og lignende

Det er ikke usannsynlig at egen virksomhet kan påvirke eller påvirkes av mer overordnede planer. For vårt vedkommende kan dette for eksempel være planlagte omorganiseringer av Forsvaret eller Påtalemyndigheten. Etter Generaladvokatens oppfatning bør slike koblinger påvises der det synes relevant.

16) Ledelseskomentarene til årsregnskapet

Praksis herfra har vært å kommentere hver enkelt post eller gruppe av poster (som for eksempel lønnsutgifter), fulgt av en oppsummering. Forslaget til struktur i årsregnskapet innebærer i praksis å gi en oppsummering innledningsvis og bygge den noe ut. Jeg ser ikke noe problem i dette.

17) Forslaget til oppstilling

Forslaget innebærer i praksis å snu rekkefølgen på den oppstillingen vi har pleid å bruke, ved at opplysning om bevilgning kommer først. Dette er uproblematisk for oss.

18) Gir oppstillingene relevant informasjon?

Strukturen i embetets økonomiske forhold er nokså enkel. Det er for eksempel ikke eiendeler, fordringer eller gjeld av betydning. Jeg antar at spørsmålet er mer relevant for større virksomheter med mer komplisert økonomi.

19) Er oppstillingene fleksible nok med hensyn til virksomhetens egenart?

Generaladvokatembetet er en liten virksomhet med enkle økonomiske forhold. Svært mange av de obligatoriske noter vil således bli stående uten innhold eller med helt bagatellmessige opplysninger. Det bør derfor gis en viss valgfrihet.

20) Konkrete forslag til forbedringer

Dette er det vanskelig å svare på uten at man har prøvd ut den nye regnskapsoppstillingen i praksis.

Med vennlig hilsen

Arne Willy Dahl
Generaladvokat